

Sygn. akt III AUa 1319/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Joanna Baranowska (spr.)

Sędziowie: SSA Anna Szczepaniak-Cicha

SSA Iwona Szybka

Protokolant: st. sekr. sąd. Kamila Tomasik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 grudnia 2015 r. w Ł.

sprawy **E. G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w Ł.**

o emeryturę

na skutek apelacji E. G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Sieradzu

z dnia 10 września 2014 r. sygn. akt IV U 280/14,

- 1. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i przyznaje E. G. prawo do emerytury od dnia 1 lutego 2014 roku;**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w Ł. na rzecz E. G. kwotę 210 (dwieście dziesięć) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za obie instancje.**

Sygn. akt III AUa 1319/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 05.03.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił E. G. prawa do emerytury na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w związku z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) z uwagi na brak 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach oraz ogólnego stażu ubezpieczeniowego.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca wniósł o uznanie jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Spółdzielni (...) od 16.03.1988 – 02.07.1993 oraz (...) Przedsiębiorstwie (...) od 23.11.1977 – 15.03.1988 i przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury. Precyzując odwołanie wnosił także o zaliczenie do stażu ogólnego okresu zatrudnienia w Kółku Rolniczym w B. od 24.04.1972 – 30.03.1977.

W odpowiedzi organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania argumentując, że na wymagane co najmniej 15 – lat pracy w szczególnych warunkach, w/w nie udowodnił żadnego okresu, natomiast do ogólnego stażu ZUS zaliczył 21 lat, 11 miesięcy i 26 dni. Przy badaniu uprawnień organ rentowy nie uwzględnił okresu zatrudnienia w Kółku Rolniczym w

B. od 24.04.1972 – 30.03.1977. Jako zatrudnienie w szczególnych warunkach, nie zaliczono okresu od 23.01.1977 – 15.03.1988, 16.03.1988 – 02.07.1993.

Wyrokiem z dnia 10 września 2014 r. w sprawie IV U 280/14 Sąd Okręgowy w Sieradzu oddalił odwołanie.

Powyzsze rozstrzygnięcie zapadlo po nastepujacych ustaleniach faktycznych i prawnych:

E. G. urodzil sie (...) Rodzice E. J. i J., byli wlascicielami gospodarstwa rolnego o powierzchni ponad 8 ha, polozonego w miejscowosci B.; byli rolnikami. W gospodarstwie byly uprawiane buraki, zboza. Byl inwentarz, tj. 4 krowy nieraz 5, mlode bydlo 2 sztuki, 6 lub 8 swin. W latach siedemdziesiatych, odwoლujacy mieszkal razem z rodzicami i 2 lata mlodsza siostrą w miejscowosci B., gm. Z.. Starsza od wnioskodawcy o 5 lat siostra pracowala w B., a 3 lata starszy od niego brat, chodzil do szkoły na Sląsku. Po ukończeniu szkoły podstawowej, w okresie od 20.01.1970 r. – 23.04.1972 r. E. G. pracowal w gospodarstwie rolnym rodziców. Wykonywal on prace, tj. wyrzucanie obornika, oprzatanie, pomagal przy zwierzętach, zajmowal sie szykowaniem paszy, scieleniem dla krow, swin, wyrzucaniem obornika. Wykonywal takze prace przy przecince buraków, pieleniu ziemniaków. Zajmowal sie takze razem z mamą dojeniem krow. Mleko bylo odstawiane do mlczarni. Ojciec wnioskodawcy dlugo chorowal.

Wedlug zaświadczenia z dnia 30.03.1977r., w okresie od 24.04.1972 r. do 30.03.1977r. E. G. byl pracownikiem Kółka Rolniczego w B. w charakterze kierowcy ciągnikowego. Jak wynika z zaświadczenia Wydziału (...) i Skladek ZUS z 21.08.2012r., KR zostalo zlikwidowane z dniem 1.01.1977r. (przejęte przez (...) Z.). W okresie od 24.04.1972 – 31.12.1976, brak zgłoszenia potwierdzenia ubezpieczenia wnioskodawcy.

W okresie od 24.04.1974r. do 16.04.1976r. wnioskodawca odbywal zasadniczą służbę wojskową.

W dniu 18.04.1972r., odwoლujacy uzyskal uprawnienia kategorii T, w 1972r., 1974r. uprawnienia kategorii AB i BE, natomiast kategorii C i CE - 14.05.1976r.

Kółko Rolnicze świadczylo uslugi rolnicze. W sklad zarządu KR wchodzili: S. N., K. J., A. K., byl dyspozytor. Najpierw bylo 3, a potem 4 traktorzystów. W K. nie byly zawierane umowy o prace z traktorzystami. Nie bylo stalej pensji. Zarobki byly uzaleznione od ilosci przepracowanych godzin; byla stawka godzinowa wynagrodzenia. Odwoლujacy podpisowal liste obecności i liste plac. Nie bylo typowych urlopów. Zimą byly naprawiane sprzety. W sezonie zniwnym byl 1 lub 2 operatorów snopowiazalki i 2 omłotowych, ktorzy pracowali sezonowo. W sezonie letnim praca trwala od rana do wieczora. Po odbyciu zasadniczej służby wojskowej, E. G. wrócił do pracy w KR i wykonywal ten sam rodzaj pracy. Wedlug twierdzeń świadków S. K. i M. L., ktorzy nie byli pracownikami KR, odwoლujacy w w/w okresie wykonywal prace ciągnikiem u rolników, wykonywal opryski ziemniaków.

W okresie od 23.11.1977r. do 15.03.1988r. E. G. byl zatrudniony stale i w pelnym wymiarze czasu pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w R. jako maszynista sprzety cięzkiego. Przedsiębiorstwo zajmowalo sie remontami hut. Zakład posiadal nastepujace sprzety: koparki, sycharki, walce, dzwigi od 4 - 120 t, pompa do betonu. Na poczatku 1978r., odwoლujacy uzyskal uprawnienia do obslugi sprzety cięzkiego - żurawie do 10t. Wnioskodawca wykonywal prace na podnośniku, dzwigu 4 t, (...) 28, niemieckim dzwigu kołowym (...) 12,5t udźwigu. Pracowal na budowach hut m. in.: WC K., WC Z., huta (...), W., S..

W okresie od 16.03.1988r. do 02.07.1993r. odwoლujacy byl zatrudniony stale i w pelnym wymiarze czasu pracy w Spółdzielni (...) w S. na zasadzie porozumienia między zakładami jako kierowca, operator sprzety cięzkiego. Odwoლujacy wykonywal prace na dzwigu samojezdnym kołowym KRAS 16 ton. Byl to wówczas jeden z największych dzwigów w S.. W (...) byly 3 dzwigi, tj. o udźwigu 4t,10t - do rozładunku materialów sypkich oraz 16t. (...) w S. zajmowalo sie obwozem towarów, skupem żywca, wyjmowaniem sprzety. (...) świadczylo uslugi cięzkim sprzetem. Praca trwala cały rok.

W dniu 03.02.2014r., E. G. zložyl w organie rentowym wniosek o emeryturę.

Po rozpoznaniu wniosku zaliczono do ogólnego stażu 21 lat, 11 miesięcy i 26 dni okresów składkowo – nieskładkowych, w tym żadnego w szczególnych warunkach. Do stażu ubezpieczeniowego uwzględniono okres odbywania zasadniczej służby wojskowej od 24.04.1974r. do 16.04.1976r.

Decyzją z dnia 05.03.2014r., odmówiono E. G. przyznania prawa do emerytury.

Stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w postępowaniu przed organem rentowym.

Sąd Okręgowy w zakresie charakterystyki pracy wnioskodawcy w Spółdzielni (...) od 16.03.1988r. do 02.07.1993r. oraz (...) Przedsiębiorstwie (...) od 23.11.1977r. do 15.03.1988r. poczynił ustalenia na podstawie uwierzytelnionych kserokopii akt osobowych, zawierających: świadectwo pracy, karty obiegowe zmian, pismo dot. przekazania pracownika, świadectwo wykonywania pracy zaliczonej do pierwszej kat. zatrudnienia, angaże, przebieg pracy zawodowej, umowę o pracę, wnioski w sprawie zatrudnienia pracownika oraz zeznań przesłuchanych świadków W. Ś., B. L.. Zeznania są spójne, logiczne i nie zawierają sprzeczności. W ocenie Sądu brak podstaw by odmówić im waloru wiarygodności. Zdaniem Sądu Okręgowego analiza powyższego materiału dowodowego pozwala na przyjęcie, że praca E. G. w w/w okresach zatrudnienia, tj. jako operatora sprzętu ciężkiego, nosiła znamiona wykonywanej w szczególnych warunkach.

Okoliczności dotyczące pracy wnioskodawcy w gospodarstwie rolnym rodziców oraz zatrudnienia w Kółku Rolniczym od 24.04.1972r. do 30.03.1977r. Sąd Okręgowy ustalił na podstawie zeznań strony oraz świadków – S. K. i M. L.. W świetle tychże zeznań zdaniem Sądu do stażu ubezpieczeniowego należy zaliczyć okres od 20.01.1970r. do 23.04.1972r. tj. pracy w gospodarstwie rolnym rodziców po ukończeniu przez wnioskodawcę 16 roku życia. W w/w okresie, po ukończeniu szkoły podstawowej, E. G. zamieszkuje razem z rodzicami i młodszą siostrą w miejscowości B., gm. Z. i pomagał w pracach w przedmiotowym gospodarstwie. Wykonywał prace, tj. wyrzucanie obornika, oprzątanie, przygotowywanie paszy dla zwierząt, ścielenie dla krów, świń, wyrzucanie obornika, przecinka buraków, pielienie ziemniaków.

W ocenie Sądu Okręgowego brak było jednak możliwości zaliczenia do stażu pracy wnioskodawcy okresu zatrudnienia w KR od 24.04.1972r. do 30.03.1977r. wynikającego z zaświadczenia z dnia 30.03.1977r. Zdaniem Sądu twierdzenia świadków, że widywali wnioskodawcę jak jeździł ciągnikiem i wykonywał prace rolnicze są niewystarczające dla uznania, że w w/w okresie odwołujący wykonywał pracę i był zatrudniony jako pracownik na podstawie umowy o charakterze pracowniczym. Podkreślenia wymaga, że świadkowie nie byli zatrudnieni razem z wnioskodawcą w Kółku Rolniczym w B.. Nie bez znaczenia jest także okoliczność, że nie były zawierane w K. umowy o pracę, nie było także stałej pensji.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie za bezzasadne. Przytaczając treść art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009, Nr 153, poz. 1227 ze zm.) wskazał, że ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

Prawo do emerytury z uwagi na pracę w szczególnych warunkach regulują przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w

szczególным charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Zgodnie z jego § 3 i 4 pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury jeżeli łącznie spełnia warunki: mężczyzna jeżeli osiągnął wiek 60 lat, ma wymagany „okres zatrudnienia” 25 lat, w tym przepracował co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Dla celów ustalania uprawnień o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2).

Zgodnie z §2 ust. 1 cyt. rozporządzenia konieczne jest, by praca taka wykonywała była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Ustęp 2 cyt. paragrafu stanowi, że okresy pracy o których mowa w ust. 1 stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie §1 ust. 2 rozporządzenia, lub świadectwie pracy. §1 1 ust. 2 w/w rozporządzenia stanowi, iż właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Ugruntowane orzecznictwo Sądu Najwyższego określa, że praca w gospodarstwie rolnym, dla zaliczenia jej do stażu pracy, winna być wykonywana w wymiarze nie niższym niż połowa ustawowego czasu pracy (wyrok SN z 28.02.1997r. II UKN 96/96, OSNPAPiUS 1997/23/473, wyrok SN z 18.03.1999r. II UKN 528/98, OSNAPiUS 2000/10/399, wyrok SN z 19.12.2000r. II UKN 155/00 OSNP 2001/16/2000).

W ocenie Sądu Okręgowego przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że E. G. nie spełnił wymaganych warunków do nabycia prawa do wcześniejszej emerytury. Pomimo uwzględnienia do stażu w szczególnych warunkach zatrudnienia od w Spółdzielni (...) od 16.03.1988r. do 02.07.1993r. oraz (...) Przedsiębiorstwie (...) od 23.11.1977r. do 15.03.1988r., co łącznie stanowi co najmniej 15 lat, odwołujący nie wykazał posiadania co najmniej 25 letniego stażu ogólnego. Zaliczenie bowiem do stażu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców po ukończeniu 16 roku życia, do uwzględnionego przez ZUS w wymiarze 21 lat, 11 miesięcy i 26 dni, nie wynosił łącznie 25 lat.

Odnośnie spornego okresu od 24.04.1972r. do 30.03.1977r. Sąd wskazał, że wnioskodawca nie wykazał, że praca traktorzysty była pracą mieszczącą się w ramach zatrudnienia pracowniczego. Aby taką była, musi wypełniać wszystkie elementy konstrukcyjne stosunku pracy, przede wszystkim zawierać zobowiązanie się pracownika do wykonywania pracy na rzecz pracodawcy za wynagrodzeniem. Praca ma być przy tym świadczona pod kierownictwem pracodawcy, w czasie i miejscu przez tegoż pracodawcę wyznaczonym, bowiem stosunek pracy, jako przedmiot regulacji prawa pracy, ma swoisty charakter prawny, który odróżnia go od między innymi stosunków cywilnoprawnych, w tym umowy zlecenia. Na gruncie niniejszej sprawy, skarżący nie udowodnił, że w spornym okresie łączył go z KR w B. stosunek pracy w postaci terminowej umowy o pracę. Wnioskodawca nie powołał żadnych wiarygodnych osobowych i nieosobowych źródeł dowodowych, mogących przekonać Sąd o występującym wówczas stosunku pracy. Wręcz odwrotnie, zeznania świadków i przesłuchanie wnioskodawcy świadczą o braku organizacyjnego ujęcia pracy wnioskodawcy w ramach stosunku pracowniczego, o jego luźnym powiązaniu z K., wykonywaniu pracy na zamówienie i sezonowo, o otrzymywaniu gratyfikacji w zależności od ilości przepracowanych godzin, o znikomym wynagrodzeniu zimą i braku urlopów wypoczynkowych. Tak więc, prezentowane stanowisko co do istnienia w tym czasie stosunku pracy pozostaje jedynie w sferze twierdzeń skarżącego, bez poparcia dowodami. Ostatecznie, Sąd uznał, że E. G. w opisany w ustaleniach sposób w KR w B. zarabiał dorywczo pewne kwoty w ramach dorozumianej umowy cywilno – prawnej, bez elementu pracowniczego.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiódł ubezpieczony zaskarżając wyrok w całości i zarzucając naruszenie art. 232 i 233 k.p.c. poprzez brak oceny wszechstronnej w oderwaniu od zasad logiki i doświadczenia życiowego istniejący dokumentów a także pozbawienia waloru dowodowego zeznających w sprawie świadków; art. 6 k.c. poprzez

przerzucenie ciężaru dowodu poprzez narzucenie na odwołującego konieczności udowodnienia faktów znajdujących się w dokumencie prywatnym - art 245 k.p.c.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i przyznanie skarżącemu prawa do wcześniejszej emerytury oraz zasądzenie kosztów procesu za obie instancje

W uzasadnieniu apelujący podniósł, że opiera apelację na naruszeniu przez Sąd zasad oceny dowodów albowiem ich błędna ocena doprowadziła do powstania błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia. Sąd za niesporne przyjął ustalenia w zakresie co najmniej 15-letniego stażu pracy odwołującego się w warunkach szczególnych uprawniających do przywileju emerytury wcześniejszej. Nie podzielił natomiast poglądu, iż wykonywanie czynności w latach 1972-1979 mieściło się w ramach zatrudnienia. Wniósł o przeprowadzenie uzupełniającego postępowania dowodowego i dopuszczenie dowodu z zeznań świadków S. M. i J. G. na okoliczność, iż wykonywanie prac przez odwołującego się w okresie od 1972 do 1977 było wykonywaniem prac w ramach zatrudnienia pracowniczego, które winno zostać zaliczone do ogólnego stażu pracy pracowniczego.

A. podkreślił, że z taką oceną przedstawianego i spornego okresu nie można się zgodzić, bowiem odwołujący przedłożył do akt organu rentowego zaświadczenie potwierdzające, że był pracownikiem Kółka Rolniczego w B.. Ponadto nie ponosi on żadnej winy ani odpowiedzialności za sposób prowadzenia dokumentacji pracowniczey, losów prawnych i faktycznych tego pracodawcy. Przede wszystkim jednak zeznający w sprawie świadkowie potwierdzili wykonywanie przez niego prac na sprzęcie należącym do pracodawcy i w zakresie powierzonych mu czynności. Oczywistym jest, że nie byli w stanie jednoznacznie opisać czterech elementów niezbędnych dla zaistnienia stosunku pracy. W ocenie skarżącego ich wskazanie świadczyłoby o braku spontaniczności ich zeznań i mogło rodzić wątpliwości co wartości dowodowej. Niemniej jednak z zeznań tych wynika praca w kółku rolniczym odwołującego się. Dla nich postrzegany był on jako pracownik i w ocenie skarżącego jest to wystarczające dla zalecenia tego okresu. Nie muszą rozumieć ani też znać koniecznych elementów stosunku pracy i szczegółowo opisywać je na rozprawie. Byłoby to wręcz zastanawiające i dopiero wówczas powinno budzić zastrzeżenia Sądu. Tak więc wskazany sporny okres powinien być zaliczony do ogólnego stażu pracy a wobec nie kwestionowania przez Sąd pozostałych przesłanek prawo do wcześniejszej emerytury winno być E. G. przyznane.

Z ostrożności procesowej uzasadnił konieczność przesłuchania wnioskowanych świadków. Sąd odwoławczy jest w obecnym systemie prawnym Sądem merytorycznym i dopuszczalne przeprowadzenie przez ten Sąd oczywiście w ograniczonym zakresie postępowania dowodowego. Zastrzeżenia może budzić brak inicjatywy dowodowej dotyczącej tych świadków w postępowaniu pierwszoinstancyjnym. Otóż wynika ona ze stanu zdrowia tych świadków oraz przeświadczenia odwołującego się, że świadkowie już zgłoszeni i przesłuchani pamiętają więcej szczegółów a i Sąd oceni ich treść w sposób prawidłowy i adekwatny do okresu czasu jaki upłynął od faktów na jakie zostali wezwani. Wnioskowani obecnie świadkowie to także pracownicy pracodawcy, któremu Sąd odmówił takiego

przymiotu. Prawdopodobnie (prawdopodobnie z uwagi na wiek i stan zdrowia) są oni w stanie szczegółowo opowiedzieć o zasadach i warunkach pracy jakie panowały u tego pracodawcy i przekonać Sąd, że odpowiadają one zatrudnieniu pracowniczemu.

Organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie, słusznie bowiem apelujący zarzuca zaskarżonemu orzeczeniu naruszenie prawa procesowego i skutkowałą zmianą zaskarżonego wyroku w kierunku postulowanym przez skarżącego.

Istota sporu sprowadza się do rozstrzygnięcia, czy wnioskodawca legitymuje się 25 letnim okresem stażu ogólnego na dzień 1 stycznia 1999r. Spełnienie przez ubezpieczonego pozostałych warunków określonych w art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) jest na etapie apelacji bezsporne.

Sąd Apelacyjny nie podzielił orzeczenia Sądu pierwszej instancji w szczególności co do ustaleń poczynionych w oparciu o dostępną dokumentację i zeznania świadków i strony, przy czym uzupełnił postępowanie dowodowe w tym zakresie. W sporze pozostaje okres zatrudnienia okresu od 24.04.1972r. do 30.03.1977r. w Kółku Rolniczym w B.. Na tę okoliczność wnioskodawca zaoferował dowody w postaci kwestionowanego przez organ rentowy zaświadczenia wystawionego dnia 30 marca 1977r. (k. 21 a.r. plik emerytalny) oraz dowody z zeznań świadków. Sąd Okręgowy uznał ten materiał dowodowy za niewystarczający do uznania spornego okresu za pracowniczy okres zatrudnienia. Sąd Okręgowy przy tym podkreślił małą wiarygodność zeznań świadków, którzy nie byli pracownikami Kółka Rolniczego oraz wskazał na okoliczność, że K. zostało przejęte przez (...) Z. z dniem 1 stycznia 1977r. nadto w bazie zgłoszeniowej ZUS brak jest potwierdzenia zgłoszenia wnioskodawcy do ubezpieczenia.

Ocena tak dokonana została przedwcześnie. Zaświadczenie potwierdzające okres zatrudnienia jako pracownika na stanowisku kierowcy ciągnikowego w okresie od 24.04.1972r. do 30.03.1977r. zostało ostemplowane pieczęcią K. i zawiera nieczytelne podpisy Prezesa K., Skarbnika i Dyspozytora. Na podstawie załączonych do akt sprawy na etapie postępowania apelacyjnego akt osobowych z zatrudnienia wnioskodawcy w Gminnej Spółdzielni (...) w Z. Sąd Apelacyjny ustalił, że w kwestionariuszu osobowym wypełnionym i potwierdzonym przez pracownika komórki spraw osobowych w dniu 18 kwietnia 1977r. wnioskodawca wskazując przebieg dotychczasowego zatrudnienia podał, że w okresie od 25 kwietnia 1972r. do 24 kwietnia 1974r. pracował w Kółku Rolniczym w B. jako robotnik- traktorzysta, następnie w okresie od 24 kwietnia 1974r. do 16 kwietnia 1976r. odbywał zasadniczą służbę wojskową, po jej odbyciu w okresie od 16 kwietnia 1976r. do 31 grudnia 1976r. ponownie pracował w Kółku Rolniczym (...) jako traktorzysta. Informacja o zatrudnieniu w Kółku Rolniczym w B. znajduje się w załączonym do akt życiorysie. Z zeznań złożonych w postępowaniu apelacyjnym świadków J. G. i S. M. – pracowników Kółka Rolniczego (...) w latach 1968-1976; 1972-1976 wynika pracowniczy charakter zatrudnienia wnioskodawcy na stanowisku traktorzysty i pełen wymiar tego czasu pracy. Świadkowie ci mają potwierdzony ten okres zatrudnienia, świadek J. G. ma zaliczony ten okres do uprawnień emerytalnych. Wnioskodawca pracował jako kierowca ciągnika przed służbą wojskową jak i po jej odbyciu, z pewnością co najmniej do 31 grudnia 1976r. wykonywał prace polowe jak i w transporcie. Woził cegły na budowy dla (...), buraki cukrowe do cukrowni, piasek, żwir. Kółko zatrudniało skarbnika, księgową, dyspozytorów, którzy organizowali pracę traktorzystów. Wynagrodzenie było płatne miesięcznie. Wymiar czasu pracy wynosił minimum 8 godzin dziennie, ale często był nienormowany (ponadwymiarowy) i dlatego wynagrodzenie było płacowe w zależności od wypracowanych godzin w miesiącu.

Ustalenia te dają pełną podstawę do przyjęcia, że wnioskodawca legitymuje się wymaganym ustawą 25 stażem ogólny. Po dodaniu do uznanego przez ZUS okresu 21 lat, 11 miesięcy, 26 dni okresu zaliczonego przez Sąd Okręgowy tj. pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze 2 lat, 3 miesięcy i 3 dni wnioskodawca legitymuje się okresem 24 lat, 2 miesięcy i 29 dni. Po dodaniu uznanego za udowodniony przez Sąd Apelacyjny okresu zatrudnienia w Kółku Rolniczym (...) w okresie od 25 kwietnia 1972r do 23.04.1974r oraz od 17.04.1976r. do 31.12 1976r. staż ogólni wnioskodawcy znacznie przekracza 25 lat.

Reasumując, należy stwierdzić, że Sąd Okręgowy niesłusznie uznał, że wnioskodawca nie spełnił przesłanek z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, bowiem posiada staż pracy w szczególnych warunkach wynoszący co najmniej 15 lat, osiągnął wiek 60 lat dla mężczyzn, wykazuje okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 25 lat dla mężczyzn, nie jest członkiem OFE, przy czym wszystkie powyższe warunki spełnił łącznie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok i orzekł jak w sentencji przyznając wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 1 lutego 2014r. tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożono wniosek.

W przedmiocie kosztów procesu za obie instancje Sąd Apelacyjny orzekł stosownie do reguły opisanej w art. 98 § 1 k.p.c., statuującej zasadę odpowiedzialności za wynik postępowania.

Przewodniczący: Sędziowie: